

Культура поведінки: ідемо до театру Колективне ігрове спілкування

Мета. Познайти дітей з тим, як поводити себе в театрі. Розвивати вміння чітко і лаконічно висловлювати свою думку; формувати правильний естетичний смак; виховувати навички культури поведінки.

Обладнання. Педагогічні задачі, картка для інсценування, магнітофон, танцювальна музика, «Театральний словничок» (екземпляр на кожну парту).

Хід заняття

Учитель. Діти, сьогодні ми подумки відвідаємо театр. Хто з вас бував у театрі?

Розкажіть, що особливого запам'яталося.

— Чи було відвідування театру для вас святом?

— Як поводитися люди? Чи заважав хтось вам під час вистави?

— Зараз ми послухаємо з вами музику й уявімо, що ми в театрі. Хто хоче, може заплющити очі.

...Ми бачимо гаснучі вогні кришталевих люстр і сірі сутінки великої зали, наповненої диханням і легким шерехом красивого вбрання. Ми відчуваємо радісне чекання великого чуда, ім'я якому — мистецтво.

— Хто створює хвилююче, дивне, незабутнє свято, що нас оточує в театрі? (Відповіді дітей.)

— Так, артисти, але ще й режисери, освітлювачі, працівники сцени а також ті, хто допомагає нам зняти пальто, знайти місце в залі, хто продає лимонад у буфеті. Так, і вони теж. Навряд чи в нас був би гарний настрій якби ми потерпали від спраги або бігали сходами у пошуках входу і свої місця, або гардеробник із похмурим обличчям недбало жбурнув би нашу шапку, роздратовано повісив пальто і похмуро тикнув у руки номерок. Проте і від нас самих багато в чому залежить, чи принесе відвідування театру радість, чи, навпаки, залишить байдужими, а можливо, викличе почуття роздратування і засмучення.

Як же не погодитися з вимогами етикету, який стверджує, що, відправляючись у театр, на концерт, у музей, треба особливо прискіпливо оглянути себе і дуже ретельно привести все до ладу: одяг, взуття, зачіску, нігті та інше.

Це одне з найважливіших правил глядача, але є ще й інші, про які і поговоримо, вирішуючи педагогічні задачі.

Задача 1. Подаючи свої речі гардеробникові, ні в якому разі не перекидайте пальто за бар'єр. Нехай гардеробник сам попрацює. Якщо так зробить кожний з декількох сотень глядачів, гардеробника зможе розвинути прекрасні мускули на руках. (Відповіді дітей.)

Задача 2. Номерок найкраще повісити на палець, так буде зручніше обертати його у фойє і під час вистави. Саме для цього на номерках зроблені дірка або прив'язана мотузочка. (Відповіді дітей.)

Задача 3. Якщо ваші місця всередині ряду, не поспішайте займати їх, нехай спочатку сядуть інші. Зате потім, коли ви будете проходити, їм доведеться встати. Це, як зарядка, — корисно для здоров'я. (Відповіді дітей.)

Задача 4. Як тільки ви улаштувалися на місці, починайте плескати у долоні. Адже просто несправедливо, що ви вже готові, а виставу не починають. (Відповіді дітей.)

Задача 5. Не забудьте: вам з товаришем не так вже часто доводиться посидіти поруч дві години. Використовуйте цю можливість, щоб розповісти новини й обговорити всі складні питання. Одне погано: доводиться іноді напружувати голосові зв'язки, тому що заважає музика або репліки акторів.

(Відповіді дітей.)

Задача 6. Пам'ятайте, що довго зберігати нерухомість дуже шкідливо для організму. Тому побільше рухайтесь: повертайтеся, нахилийтеся, упирайтеся ногами в спинку стільця і скидайте руки сусіда з підлокітників.

(Відповіді дітей.)

Задача 7. Купіть в буфеті шоколад, але відразу не їжте його. Йдіть у зал і голосно шарудіть фольгою, розгорніть тільки тоді, коли співак або скрипаль вийде на сцену.

Знаєте, як приємно їсти шоколад і цукерки під музику!

(Відповіді дітей.)

Задача 8. Не будьте егоїстами. Якщо вам відомий зміст спектаклю, треба швидко розповісти найголовніше сусідам. (Відповіді дітей.)

— Давайте зробимо антракт і потанцюємо. Звучить музика.

Учитель. Отже, уявіть акторів на сцені. Вони можуть плакати, сміятися, гинути, грати позитивних героїв, за яких ми переживаємо, бувають негативні персонажі, яких ми ненавидимо. Як же актор грає роль? Якщо буде просто прикидатися, то ми йому не повіримо. Справжній актор переживає всі почуття. Він довго готує свою роль. Він, режисер і уся творча група довго готують спектакль. Репетиції відбуваються упродовж багатьох місяців.

Давайте заглянемо за лаштунки і послухаємо розмову двох акторів після спектаклю...
Учні обігрують ситуацію.

— Ах, немає нічого жахливішого, ніж чути кроки глядача, що входить до зали, коли спектакль уже почався.

— Ви помиляєтеся, є гірші речі. Це кроки глядача, що залишає зал, коли вистава ще не закінчилася. Простромлений зрадницькою шпагою, у муках падаю я на сцену і вмираю за добро, за справедливість... А він? У цей час біжить зі своїм номерком у гардероб.

— Буває ще й так. Я звертаюся в зал з добрими словами. Я, втілюючись у свого героя, говорю про добро і плачу. А глядач у цей час говорить зі своїм другом, а інший жує цукерки і шарудить фантиками.

— А ви звернули увагу на хлопчика, що сидів у п'ятому ряді? Він так уважно слухав. А як переживав разом з нами.

— Так. Я бачив його. Він дуже сьогодні допоміг мені.

— Та й мені теж. Адже заради такого глядача ми й працюємо. Заради такого глядача місяцями готуємо ролі, не спимо вночі, удосконалюємо свою майстерність.

— Так, ви тисячу разів праві!!!

Учитель. Діти, що засмучує акторів?

Яким ви собі уявляєте гарного актора, гарного глядача?

Як глядач виражає свою подяку акторам за їхню майстерність?

Учитель пропонує учням ознайомитися з театральним словничком.

Театральний словничок

Оплески — форма вираження подяки артистам, авторам й іншим творцям спектаклю.

Тобі сподобалася гра актора — поаплодуй. Ти згодний з дуже важливою думкою, що пролунала зі сцени,— оплески скажуть про це. Хочеш ще раз почути пісню, яка тільки-но

пролунала, — викликай співака оплесками (сподіваюся, ти не будеш викликати його доти, поки він не захрипне). Не забудь подякувати художникові за красиву декорацію, а оркестру і диригенту — за музику. Тільки не ляскай у долоні, коли усі вже перестали: привернеш загальну увагу, буде не дуже зручно.

Акт — театральна дія, частина спектаклю.

Діють, звичайно, актори; твоя активність — у тому, щоб дивитися, слухати і відчувати.

Допомагати акторам — підспівувати, відбивати ногою ритм, підказувати слова не варто.

Антракт— перерва між актами. У цей час на сцені змінюється декорація. Тобі можна використовувати цей час для обговорення побаченого, замислитися над долею головних героїв спектаклю, можна відвідати буфет.

Учитель. Незабаром учні нашої школи відвідають Тернопільський драматичний театр. Сподіваюся і наш клас поповнить ряди шанувальників театального мистецтва і поводження ваше в театрі буде гідним.